

HISTORIE

Fakultært hovedområde

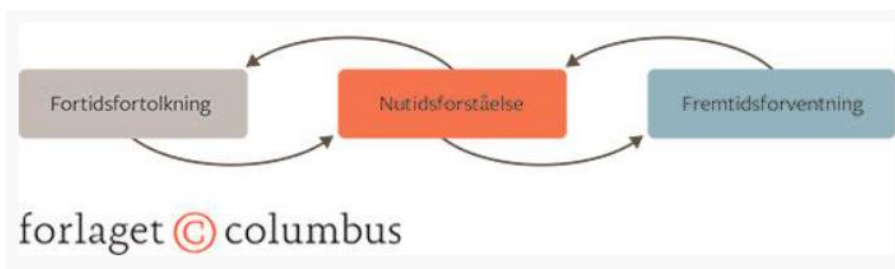
Historiefaget er både et humanistisk og et samfundsvidenskabeligt fag, fordi faget både beskæftiger sig med mennesker og samfund.

Fagets genstandsområde / identitet

Historiefagets genstandsområde er kort sagt fortid og brug af fortid.

Mere uddybende kan man sige, at historiefaget undersøger fortidige forhold og beskæftiger sig med, hvordan mennesker har levet under forskellige vilkår frem til i dag. Faget giver et historisk perspektiv på nationale, internationale, politiske, økonomiske, sociale og kulturelle problemstillinger.

Brug af fortid betyder, at man undersøger, hvordan mennesker i dag (eller i tidligere tider) fortolker og anvender historiske begivenheder og perioder til forskellige formål.

Figuren er taget fra Hassing & Vollmond (2017) "Fra fortid til historie", Columbus

Fagets metoder. Hvordan arbejder man i faget?

I historiefaget arbejder vi i og med tid. Derfor undersøger vi problemstillinger, der handler om forandringer, årsager, virkninger/ konsekvenser, brud og kontinuitet.

Vi undersøger fortid og brug af fortid ved at analysere og fortolke kilder. Det centrale i historiefagets metode er at undersøge, *hvad* man kan anvende kildematerialet til at sige noget om, og *hvorfor*.

Kilder kaldes også historisk empiri og kan være nærmest alt:

- **skriftlige** fx taler, breve, lovtekster, erindringer, artikler, blogs, debatindlæg mv.
- **materielle** fx monumenter, bygninger fx museer/udstillinger, genstande mv.
- **visuelle/auditive** fx malerier, fotografier, spillefilm, dokumentarfilm, interviews, computerspil, podcasts mv.

Samlet set kalder man den måde man arbejder med empiri på i historiefaget 'kildekritik' eller kildeanalytisk arbejde. Når vi undersøger historiske problemstillinger, kan vi bruge forskellige tilgange/ metoder:

Historiebrug
Erindringspolitik
Erindringshistorie
Kønshistorie
Socialhistorie
Kulturhistorie
Økonomisk historie
Diskursanalyse
Historiografisk metode
Historisk billedanalyse
Historiesyn

Nogle historiske tilgange har som mål at rekonstruere fortiden. Andre mener dette er umuligt, da fortællingen om fortiden altid vil være påvirket af den tid, den er skrevet i.

Eksempler på hvordan begrebspar bruges i faget

Ideografisk og nomotetisk

Ideografisk betyder, at man arbejder med fokus på det unikke og på enkelttilfældet, hvilket er en meget udbredt metode i historiefaget, fordi fortiden ses som unik – historien gentager sig aldrig på præcis samme måde.

Det er ikke så tit, at vi arbejder nomotetisk i historie, men vi kan have en nomotetisk interesse, hvor fokus er at finde generelle tendenser i begivenheder til forskellige tider som fx terror eller revolutioner.

Diakron og synkron

Diakron betyder, at man analyserer en historisk udvikling i et tidstræk og hermed undersøger forandringer over tid. Fx arbejder man diakront, hvis man vil forstå demokratiets udvikling i 1800-tallet før, under og efter indførelsen af demokrati med grundloven i 1849.

Synkron betyder, at man analyserer noget i en afgrænset tidsperiode - i sin samtidighed. Fx arbejder man synkront, hvis man vil forstå opfattelsen af demokrati i 1849.

Kvantitativ og kvalitativ

En kvalitativ analyse bygger på få, enkelte kilder.

En kvantitativ analyse bygger på store mængder data fx fra en spørgeskema-undersøgelse

Intentionel og kausal

En intentionel undersøgelse har fokus på hensigter og motiver hos enkeltpersoner. Hvis man arbejder med et intentionelt perspektiv, vil man søge svar på baggrunden for 2.

verdenskrigs udbrud ved fx at undersøge Adolf Hitlers hensigter og intentioner med den politik, han førte, i Tyskland i mellemkrigstiden.

En kausal undersøgelse har fokus på at forklare en virkning ud fra dens årsag. Fx vil man se udbruddet af 2. verdenskrig som en virkning af forskellige årsager af fx økonomisk, politisk, social eller kulturel art i det tyske samfund i mellemkrigstiden.

Faktuel og normativ

En analyse, der er faktuel, søger at beskrive, hvordan noget var, fx en beskrivelse af de begivenheder, der førte til nazisternes magtovertagelse i Tyskland i 1933.

En analyse, der har et normativt perspektiv, har fokus på at undersøge individers holdninger og værdier med fokus på, hvordan noget bør være, fx syn på samfunds styreformer.